

**Stanowisko Komisji Kobiet OPZZ
w sprawie sytuacji kobiet w środowisku pracy
z dnia 5 marca 2021 roku**

Komisja Kobiet Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych od lat analizuje sytuację kobiet w środowisku pracy oraz walczy o równouprawnienie. Zdaniem kobiet – działaczek związkowych - system wsparcia dla kobiet powinien opierać się przede wszystkim na wyrównywaniu różnic w wynagrodzeniach i w awansie zawodowym kobiet i mężczyzn oraz uelastycznieniu form pracy łączących pracę zawodową z opieką nad dziećmi. Biorąc pod uwagę to, że z reguły opieka nad bliskimi zarówno tymi młodszymi, jak i starszymi spoczywa na kobietach postulujemy o wprowadzenie odpłatnej i oskładkowanej pracy opiekuńczej, co przyczyniło by się do zmniejszenia różnicy między emeryturami kobiet i mężczyzn. Przypominamy, że my kobiety chcemy być aktywne zawodowo, a umożliwi nam to m.in. powszechny dostęp do żłobków i przedszkoli oraz systemu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Żyjemy w bardzo trudnym czasie – czasie pandemii COVID -19, której skutki dotknęły wielu pracowników. Należy jednak podkreślić, że epidemia koronawirusa wyjątkowo boleśnie uderzyła w kobiety we wszystkich aspektach ich życia, tj. w zakresie pracy, kariery i rozwoju, a przede wszystkim życia rodzinnego i obowiązków domowych. Dzieje się tak, ponieważ to kobiety są zatrudnione w tych gałęziach gospodarki gdzie silnie odczuwalny jest kryzys wywołany pandemią koronawirusa. W branżach mocno sfeminizowanych, takich jak: gastronomia, turystyka, eventy, czy branża kosmetyczna i fryzjerska, kobiety tracą pracę lub mają zmniejszone zarobki. Dodatkowo obserwujemy bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia kobiet pracujących w sektorze usług medycznych i opiekuńczych. Edukacja i konieczność pracy zdalnej to kolejne wyzwania w dobie pandemii, a tam głównie pracują kobiety. To wszystko, w połączeniu z edukacją zdalną dzieci, obowiązkami domowymi i rodzinnymi jest bardzo obciążające.

Komisja Kobiet przypomina rządzącym, że w obliczu pandemii, zwiększającej się liczby zachorowań i ofiar śmiertelnych, rząd i liderzy obozu rządzącego muszą wziąć odpowiedzialność za stan zdrowia Polek i Polaków oraz polską gospodarkę. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja, zarówno przedsiębiorstw, jak i pracowników wymaga natychmiastowych działań. Należy przede wszystkim skoncentrować je na realnych i prostych instrumentach pomocowych, dostępnych dla wszystkich podmiotów potrzebujących wsparcia. Czas by rząd wysłuchał głosu partnerów społecznych – w tym Kobiet i wprowadził do Tarczy Antykryzysowej dobre rozwiązania dla pracowników. Wsparcie firm i miejsc pracy powinno być obecnie priorytetem.

Z niedowierzaniem obserwujemy, że nawet w dobie tak głębokiego kryzysu Rządzący nie zapominają o swojej polityce i zamiast ratować polską gospodarkę i pracowników wykorzystują pandemię do prowadzenia drapieżnej polityki, ograniczając możliwość szerokiej dyskusji, w tak ważnych dla społeczeństwa kwestiach.

Przypominamy, że w Polsce 1/3 kobiet doświadcza przemocy zarówno fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej. Wiele kobiet największego zagrożenia doświadcza tam, gdzie powinno być najbezpieczniej – we własnych domach. W czasach pandemii liczba osób doświadczających przemocy drastycznie rośnie dlatego należy zintensyfikować działania na rzecz ochrony kobiet przed przemocą.

Nadal problemem są różnice w płacach kobiet i mężczyzn. W Europie kobiety zarabiają średnio 16% mniej niż mężczyźni. EKZZ oraz WeMove od dłuższego czasu apelują o wprowadzenie prawa znoszącego tajność wynagrodzeń. Tylko odpowiednie prawo, silna pozycja pracownika i związków zawodowych umożliwią skuteczną walkę z różnicami w wysokości zarobków kobiet i mężczyzn wykonujących taką samą pracę.

Komisja Kobiet OPZZ od lat analizuje sytuację w środowisku pracy, zwłaszcza w zakresie występowania szeroko rozumianych zjawisk psychospołecznych: dyskryminacji, mobbingu czy molestowania w miejscu pracy (o tych problemach pisałyśmy w Stanowisku z dnia 12 listopada 2020 roku). Ostatnie lata pokazują, że sytuacja kobiet w pracy uległa, niestety, znacznemu pogorszeniu, zwłaszcza w obszarze mobbingu i dyskryminacji. To zjawiska, które są najczęstszymi przyczynami odejścia z pracy i najczęściej dotyczą kobiety. Dyskryminacja przejawia się w wielu

wymiarach, np. zatrudnieniowym, stanowiskowym czy płacowym i objawia się najczęściej podczas rekrutacji do pracy, stawiania innych dodatkowych wymogów czy uniemożliwiania rozwoju zawodowego. Kobiety także w pierwszej kolejności narażone są na utratę miejsc pracy. Znacznie rzadziej w stosunku do mężczyzn zatrudniane są na stanowiskach kierowniczych lub innych decyzyjnych.

Komisja Kobiet OPZZ oczekuje pilnej ratyfikacji Konwencji 189 i 190 Międzynarodowej Organizacji Pracy. Żądamy wprowadzenia systemowych rozwiązań w celu ograniczenia negatywnych zjawisk uderzających w środowiska kobiece.

Komisja Kobiet OPZZ